

BASHKIA BERAT

Plani Vendor i Veprimit për Barazinë Gjinore 2026–2028

ABSTRAKT

Plani Vendor i Veprimit për Barazinë Gjinore i Bashkisë Berat 2026–2028 është një angazhim konkret për të promovuar barazi dhe përfshirje në të gjitha fushat e jetës vendore. I ndërtuar mbi analiza të të dhënave dhe konsultime me komunitetin, plani synon fuqizimin institucional, pjesëmarrjen e grave dhe vajzave, si dhe ofrimin e shërbimeve të ndjeshme ndaj gjinisë. Me objektiva të matshëm dhe veprime konkrete, ky dokument udhëheq për një qeverisje vendore më të drejtë dhe gjithëpërfshirëse.

Përmbajtja

Parathënie	2
Falënderime.....	3
Kuadri ligjor dhe institucional si dhe lidhja me dokumentet strategjike.....	4
Profili i bashkisë	6
Demografia	6
Analfabetizmi	7
Niveli Arsimit.....	7
Statusi martesor	9
Statusi i nënës	11
Frekuentimi i çerdhes	12
Frekuentimi i Kopshtit	13
Persona me Aftësi të Kufizuar	14
Metodologjia.....	16
Vizioni dhe objektivat strategjike.....	17
Qëllimet dhe objektivat strategjike.....	18
Qëllimi Strategjik 1 (Q1):.....	18
Qëllimi Strategjik 2 (Q2):.....	19
5. Plani i Veprimit (matrica e aktiviteteve)	20
Qëllimi strategjik 1:.....	20
Objektivi Specifik (O1.1)	20
Objektivi Specifik (O1.2)	22
Objektivi Specifik (O1.3)	23
Qëllimi strategjik 2:	24
Objektivi Specifik (O2.1)	24
Objektivi Specifik (O2.2)	26
Objektivi Specifik (O2.3)	27
Objektivi Specifik (O2.4)	28
6. Monitorimi dhe raportimi.....	29
6.1 Qasja dhe parimet e monitorimit.....	29
6.2 Aktorët përgjegjës	29
6.3 Treguesit e progresit.....	29
6.4 Formatet e raportimit.....	29
6.5 Mbledhja e të dhënave, Analiza dhe dixhitalizimi.....	30
6.Vlerësimi ndërmjetës dhe përfundimtar	30

Parathënie

Barazia gjinore dhe fuqizimi i grave, të rejave dhe vajzave kanë qenë prej kohësh objektiva të rëndësishëm për Bashkinë Berat. Për të avancuar më tej në përmbushjen e tyre në mënyrë sistematike dhe të qëndrueshme, duke integruar perspektivën gjinore në të gjitha politikat dhe programet vendore, kam kënaqësinë t'ju prezantoj Planin Vendor për Barazinë Gjinore 2026–2028.

Ky dokument strategjik është rezultat i një procesi gjithëpërfshirës, të zhvilluar me pjesëmarrjen e drejtpërdrejtë të drejtuesve e specialistëve të bashkisë dhe njësive administrative, përfaqësuesve të komunitetit, institucioneve arsimore, shëndetësore, organizatave të shoqërisë civile, ekspertëve të Shoqatës Kombëtare të bashkive të Shqipërisë me mbështetjen teknike të Smart Processess.

Plani vendor për barazinë gjinore 2026 – 2028 bazohet në analizën e nevojave lokale dhe përvojës nga zbatimi i politikave të mëparshme, duke marrë në konsideratë praktikat më të mira dhe standardet kombëtare e ndërkombëtare në fushën e barazisë gjinore.

Në këtë plan janë parashikuar masa të qarta për promovimin e pjesëmarrjes së grave dhe vajzave në vendimmarrje, fuqizimin e tyre ekonomik dhe social, si dhe për adresimin e dhunës me bazë gjinore në komunitetin tonë. Vëmendje e veçantë i është kushtuar grupeve më të cenuara, si gratë në zonat rurale, vajzat e reja, gratë me aftësi të kufizuara apo ato që kanë përjetuar dhunë.

Bashkia Berat mbetet e përkushtuar për të ndërtuar një shoqëri të drejtë, ku askush nuk mbetet pas dhe ku të drejtat e çdo individi respektohen e garantohen. Ne besojmë se për të arritur këtë vizion, është e nevojshme një përpjekje e përbashkët dhe një bashkëpunim i ngushtë me të gjithë aktorët e shoqërisë. Prandaj, ftojme të gjithë qytetarët, institucionet dhe organizatat të bëhen pjesë aktive e zbatimit të këtij plani.

Angazhimi ynë, drejt një Bashkie më të barabartë dhe gjithëpërfshirëse!

Falënderime

Bashkia Berat shpreh mirënjohjen e saj të veçantë për të gjithë ata që kontribuan në hartimin e Planit Vendor të Veprimit për Barazinë Gjinore 2026–2028. Ky proces është realizuar me mbështetjen e Shoqatës Kombëtare të Bashkive të Shqipërisë (SHKBSH) dhe me ekspertizën teknike të “Smart Processes”, të cilët lehtësuan analizën, planifikimin dhe ndërtimin metodologjik të këtij dokumenti strategjik.

Falënderojmë në mënyrë të veçantë Këshillin Bashkiak të Beratit, i cili ka mbështetur këtë proces nëpërmjet angazhimit të Komisionit për Barazinë Gjinore dhe Aleancës së Grave Këshilltare, duke siguruar një qasje të hapur dhe gjithëpërfshirëse në hartimin e planit.

Gjithashtu, vlerësojmë kontributin e drejtuesve të bashkisë, përfaqësuesve të drejtorive e sektorëve vendorë, organizatave të shoqërisë civile, grupeve komunitare dhe partnerëve lokalë që morën pjesë aktivisht në takime konsultative dhe ndihmuan në pasqyrimin e nevojave të vërteta të komunitetit.

Kuadri ligjor dhe institucional si dhe lidhja me dokumentet strategjike

Në nivel lokal, kuadri ligjor dhe institucional që udhëheq përpjekjet për barazinë gjinore në Bashkinë Berat ndërtohet mbi bazën e parimeve dhe detyrimeve të përcaktuara në legjislacionin kombëtar dhe ndërkombëtar.

Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë, neni 18/2, garanton barazinë para ligjit dhe ndalon diskriminimin për shkak të gjinisë dhe faktorëve të tjerë.

Ligji nr. 9970, datë 24.07.2008 “Për barazinë gjinore në shoqëri”: Ky ligj përcakton parimet themelore të trajtimit të barabartë të grave dhe burrave dhe promovon pjesëmarrjen e tyre në të gjitha fushat e jetës publike. Ai parashikon gjithashtu detyrimin për mbledhjen e statistikave gjinore dhe krijimin e mekanizmave për zbatimin e politikave gjinore në nivel vendor.

Ligji nr. 139/2015 “Për vetëqeverisjen vendore”: Ky ligj i njeh bashkive një rol kyç në zbatimin e parimeve të barazisë gjinore. Neni 6 i këtij ligji përcakton se njësitë e vetëqeverisjes vendore duhet të sigurojnë ofrimin e shërbimeve publike në mënyrë të barabartë dhe pa diskriminim. Neni 62 u kërkon bashkive të respektojnë parimin e barazisë gjinore në emërimet në pozita drejtuese si nënkryetarë bashkie dhe administratorë njësisish.

Ligji nr. 68/2017 “Për financat e vetëqeverisjes vendore”: Ky ligj krijon bazën për përfshirjen e buxhetimit të përgjigjshëm gjinor në të gjitha fazat e ciklit buxhetor vendor. Ai kërkon që ndarja dhe përdorimi i fondeve të buxhetit të orientohen drejt garantimit të të drejtave dhe mundësive të barabarta për gra dhe burra, si dhe ofron fleksibilitet për të financuar politika që adresojnë nevojat gjinore.

Ligji nr. 57/2016 për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë, përfshin për herë të parë konceptin e buxhetimit të përgjegjshëm gjinor si një nga parimet e sistemit buxhetor. Kjo mbështet integrimin gjinor në planifikimin dhe menaxhimin financiar vendor.

Ligji nr. 9669, datë 18.12.2006 “Për masa ndaj dhunës në marrëdhëniet familjare”, i cili përcakton detyrimet e bashkive për krijimin dhe funksionimin e mekanizmave për mbrojtjen e viktimave, përfshirë Mekanizmin e Koordinuar të Referimit (MKR).

Ligji nr. 221/2010 “Për mbrojtjen nga diskriminimi”, që ndalon çdo formë diskriminimi, përfshirë diskriminimin gjinor dhe e obligon pushtetin vendor të marrë masa për promovimin e barazisë.

Ligji nr. 121/2016 “Për shërbimet e kujdesit shoqëror”, i cili përcakton ofrimin e shërbimeve të specializuara për gratë dhe vajzat e dhunuara apo të marginalizuara në nivel lokal.

Ligji nr. 65/2016 “Për ndërmarrjet sociale”, i cili krijon mundësi për punësimin e grave në situata të pafavorshme përmes nxitjes së iniciativave lokale.

Ligji nr. 75/2019 “Për rininë”, që sanksionon parimin e barazisë gjinore dhe garanton përfshirjen e vajzave të reja në jetën politike dhe sociale të bashkisë.

Kodi i Punës, me ndryshimet e vitit 2015 dhe 2020, që detyron institucionet publike vendore të sigurojnë mjedis pune pa ngacmime dhe diskriminim për shkak të gjinisë.

Ligji nr. 104/2014 për sigurimet shoqërore, që përfshin të drejtën e lejes prindërore për burrat dhe nënat që rikthehen në punë.

Ligji nr. 111/2017 “Për ndihmën juridike të garantuar nga shteti”, që siguron ndihmë juridike falas për viktimat e dhunës me bazë gjinore dhe grupe të tjera të marginalizuara.

Ligji nr. 22/2018 “Për strehimin social”, që përcakton mbështetje për gratë viktimat të dhunës në familje dhe trafikimit përmes banesave sociale.

Strategjia Kombëtare për Barazinë Gjinore 2021–2030, e miratuar me VKM Nr. 400, datë 30.06.2021, shërben si dokumenti udhëzues kryesor për këtë plan. Ajo orienton objektivat dhe masat strategjike për promovimin e barazisë gjinore dhe eliminimin e dhunës me bazë gjinore, në përputhje me angazhimet ndërkombëtare të Shqipërisë (si CEDAË, Konventa e Stambollit, Platforma e Pekinit, Objektivin e Zhvillit të qëndrueshëm 5, etj.). Bashkia Berat, nëpërmjet këtij Plani, harmonizon politikat vendore me këtë dokument kombëtar dhe merr përgjegjësi për zbatimin e tij në nivel lokal.

Ky kuadër ligjor dhe strategjik siguron themelin mbi të cilin Bashkia Berat ndërton dhe zbaton politika të integruara për barazi gjinore, përfshirje dhe drejtësi sociale. Plani është i harmonizuar me:

- Strategjinë Kombëtare për Barazinë Gjinore 2021–2030
- Planin e Zhvillimit të Territorit të Bashkisë Berat, miratuar me Vendim N.3 të Këshillit Kombëtar të territorit më 29.12, 2016
- Objektivat e Zhvillimit të Qëndrueshëm (OZHQ), veçanërisht OZHQ 5 dhe 10
- Programin Kombëtar të Integritimit Evropian

Profili i bashkisë

Bashkia Berat ndodhet në pjesën jug-qendrore të Shqipërisë dhe është një nga bashkitë më të vjetra dhe më të rëndësishme historikisht e kulturore në vend. Si një nga qytetet më të pasura në trashëgimi kulturore, qyteti i Beratit është pjesë e Trashëgimisë Botërore të UNESCO-s për arkitekturën unike dhe bashkëjetesën harmonike ndërmjet komuniteteve të ndryshme.

Bashkia Berat përfshin 5 njësi administrative:

Njesia Administrative	Tipologjia
Berat	Urban
Otllak	Rural
Velabisht	Rural
Sinjë	Rural
Roshnik	Rural

Sipas të dhënave të fundit, bashkia ka një popullsi rreth 99793 **banorë**, me një shpërndarje të popullsisë si në zonat urbane, ashtu edhe në ato rurale.

Në aspektin social, bashkia është përballur me sfida që lidhen me migrimin e të rinjve, papunësinë, dhe nevojën për përmirësim të shërbimeve sociale, në veçanti për grupet më vulnerabel si gratë, të moshuarit, dhe personat me aftësi ndryshe.

Bashkia Berat është e angazhuar në përmirësimin e qeverisjes vendore dhe përfshirjes së qytetarëve në vendimmarrje, duke promovuar vlera si transparenca, barazia dhe zhvillimi i qëndrueshëm.

Në këtë kuadër, hartimi i **Planit Vendor të Veprimit për Barazisë Gjinore** përfaqëson një hap të rëndësishëm në përpjekjet për të integruar perspektivën gjinore në të gjitha politikatat dhe shërbimet publike të ofruara nga bashkia.

Demografia

Tabela me poshtë paraqet popullsinë e bashkisë sipas gjinisë:

Popullsia	Meshkuj	Femra	Gjithsej	% Meshkuj	% Femra
Popullsia	50901	48830	99731	51%	49%

Popullsia është e ndarë nëpër njësi administrative si më poshtë:

Njesia Administrative	Meshkuj	Femra	Gjithsej	% Meshkuj	% Femra
Rajoni 1	10839	10917	21756	50%	50%
Rajoni 2	10664	10628	21292	50%	50%
Rajoni 3	10299	9946	20245	51%	49%
Otllak	8127	7637	15764	52%	48%

Roshnik	1876	1660	3536	53%	47%
Sinje	2792	2345	5137	54%	46%
Velabisht	6304	5697	12001	53%	47%
Total	50901	48830	99731	51%	49%

Analfabetizmi

Në tabelën më poshtë paraqitet numri i individëve mbi 10 vjeç që zotërojnë aftësitë bazë të shkrimit dhe leximit.

Emertimi	Meshkuj	Femra	Gjithsej	% Meshkuj	% Femra
Banore që nuk dinë shkrim e këndim	619	919	1538	40.2	59.8
Banorë mbi 10 vjeç	28258	28651	56909	49.7	50.3

Nga gjithsej **56,909 banorë mbi 10 vjeç** në Bashkinë Berat, **1,538 persona** rezultojnë se **nuk dinë shkrim e lexim**, që përbën rreth **2.7% të popullsisë** në këtë grupmoshë. Brenda këtij grupi, **919 janë gra** dhe **619 janë burra**, çka do të thotë se **59.8% e personave që nuk dinë shkrim e lexim janë gra**, ndërsa **40.2% janë burra**.

Nëse krahasojmë këtë shpërndarje me përbërjen gjinore të popullsisë mbi 10 vjeç, ku **49.7% janë burra** dhe **50.3% gra**, vërehet një **disproporcion i qartë në dëm të grave**. Megjithëse femrat përbëjnë pak më shumë se gjysmën e popullsisë në këtë grupmoshë, ato përfaqësojnë një përqindje dukshëm më të lartë ndër personat që nuk kanë aftësi bazë në lexim dhe shkrim.

Kjo tregon se gratë janë më të ekspozuara ndaj analfabetizmit, veçanërisht ato që mund t'i përkasin brezave më të vjetër ose që jetojnë në zona rurale. Ky hendek përfaqëson një **formë të përjashtimit gjinor nga edukimi bazë**, me pasoja të drejtpërdrejta në aftësinë e grave për të marrë pjesë në jetën ekonomike, shoqërore dhe politike. Analfabetizmi kufizon mundësinë e grave për të pasur akses të barabartë në informacion, punësim, shërbime publike dhe për të ushtruar të drejtat e tyre.

Ky tregues nënvizon nevojën për **ndërhyrje të synuara** që promovojnë **arsimim bazë për gratë e papaisura me aftësi lexim-shkrimi**, nëpërmjet programeve të edukimit për të rritur dhe nismave sensibilizuese në nivel komunitar.

Niveli Arsimit

Tabela më poshtë paraqet nivelin arsimor të popullatës.

Të dhënat tregojnë një shpërndarje të ndryshme gjinore në nivelet e ndryshme të arsimit, duke reflektuar tendenca sociale dhe sfida potenciale për barazinë gjinore në fushën e arsimit dhe më gjerë.

#	Emertimi	Meshkuj	Femra	Gjithsej	% Meshkuj	% Femra
1	Asnjë nivel arsimor i përfunduar	143	241	384	37.2	62.8
2	Arsimi Fillor	1626	2221	3847	42.3	57.7
3	Shkollë 7/8/9 vjeçare	10751	12238	22989	46.8	53.2
4	Shkollë e mesme	9560	6940	16500	57.9	42.1
5	Bachelor	797	1055	1852	43.0	57.0
6	Master ose Doktoraturë	1605	2148	3753	42.8	57.2

Të dhënat mbi nivelin arsimor të popullatës së Bashkisë Berat tregojnë një shpërndarje gjinore që reflekton tendenca të rëndësishme sociale dhe ekonomike. Kjo analizë është e vlefshme për të kuptuar më mirë sfidat dhe mundësitë për promovimin e barazisë gjinore në fushën e arsimit dhe më gjerë.

Asnjë nivel arsimor i përfunduar – Në këtë kategori përfshihen 384 persona, nga të cilët **62.8% janë gra** dhe **37.2% burra**. Gratë përbëjnë shumicën dërrmuese, çka tregon se ato kanë qenë më të ekspozuara ndaj mungesës së aksesit në arsim, veçanërisht në të kaluarën ose në zonat rurale.

Arsimi fillor – Me gjithsej 3,847 persona, **57.7% janë gra** dhe **42.3% burra**. Edhe në këtë nivel, gratë janë më të shumta, duke sugjeruar se një numër i madh i tyre ka ndërprerë shkollimin pas fillores. Kjo mund të lidhet me faktorë si varfëria, norma kulturore, apo përgjegjësi familjare të hershme.

Arsimi 7/8/9-vjeçar – Ky është niveli më i përhapur në popullatë, me gjithsej 22,989 persona. **53.2% janë gra** dhe **46.8% burra**, një shpërndarje relativisht e balancuar që tregon përmirësim të aksesit në arsimin e detyrueshëm për të dyja gjinitë.

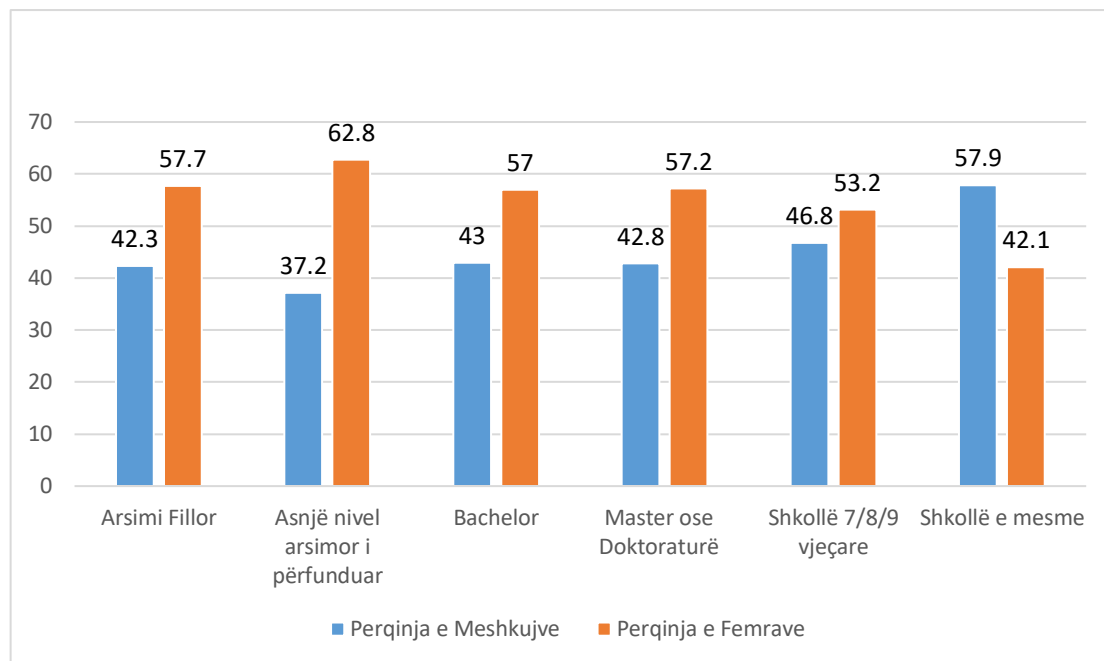
Arsimi i mesëm – Nga 16,500 persona që kanë përfunduar arsimin e mesëm, **57.9% janë burra** dhe vetëm **42.1% gra**. Kjo është një rënie e theksuar e pjesëmarrjes së grave krahasuar me nivelet e mëparshme, duke treguar se vajzat përballen me pengesa për të vazhduar shkollimin pas arsimit të detyrueshëm.

Bachelor – Nga 1,852 persona me diplomë bachelor, **57% janë gra**, ndërsa **43% burra**. Kjo përfaqëson një ndryshim të rëndësishëm: ato gra që arrijnë të ndjekin arsimin e mesëm, kanë më shumë gjasa të vazhdojnë drejt arsimit të lartë krahasuar me burrat.

Master ose Doktoraturë – Nga 3,753 persona me këto nivele të larta arsimore, **57.2% janë gra** dhe **42.8% burra**. Gratë përbëjnë shumicën edhe në këtë nivel, duke reflektuar një prani të fortë të tyre në arsimin akademik të avancuar.

Përmbledhje – Të dhënat tregojnë dy tendenca të rëndësishme: në nivelet më të ulëta të arsimit, gratë përballen me përjashtim më të madh; ndërsa në nivelet e larta arsimore, ato janë në shumicë. Kjo sugjeron se ndërsa ka përmirësim te brezat më të rinj, ekzistojnë ende boshllëqe serioze në arsimin e mesëm dhe në fazat fillestare të

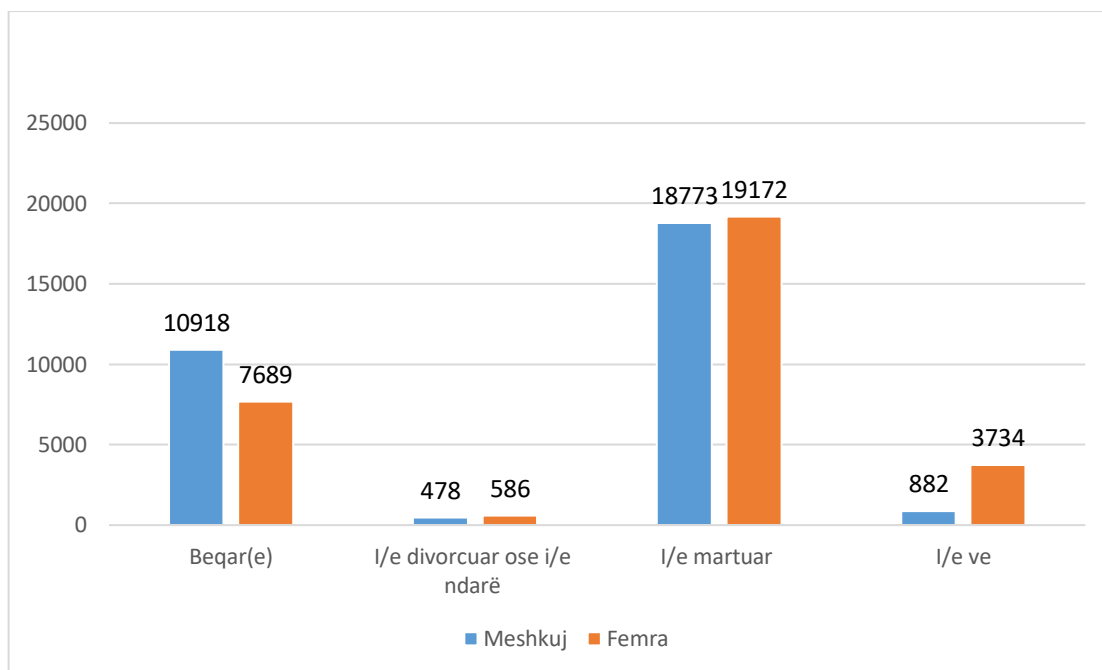
shkollimit. Këto boshllëqe duhet të adresohen përmes masave të synuara që promovojnë mbajtjen e vajzave në shkollë dhe fuqizimin e tyre përmes arsimit.

Statusi martesor

Tabela me poshtë paraqet popullsinë mbi 10 vjeç sipas statusit martesor

#	Emertimi	Meshkuj	Femra	Gjithsej	% Meshkuj	% Femra
1	Beqar(e)	10918	7689	18607	58.7	41.3
2	I/e martuar	18773	19172	37945	49.5	50.5
3	I/e divorcuar ose i/e ndarë	478	586	1064	44.9	55.1
4	I/e ve	882	3734	4616	19.1	80.9

Shpërndarja sipas statusit martesor tregon dallime të dukshme gjinore, që pasqyrojnë norma sociale, jetëgjatësi dhe përjetime të ndryshme të grave dhe burrave në lidhje me martesën dhe familjen.

Në kategorinë “beqar(e)”, ka gjithsej **18,607 persona**, ku **58.7% janë burra** dhe **41.3% gra**. Burrat përfaqësojnë shumicën e beqarëve, gjë që mund të lidhet me faktin se ata priren të martohen më vonë ose të mbeten më gjatë beqarë në krahasim me gratë.

Në kategorinë “i/e martuar”, numri total është **37,945 persona**, me një ndarje thuhet të barabartë: **49.5% burra** dhe **50.5% gra**. Kjo tregon se martesa mbetet një institucion ku të dy gjinitë janë përfshirë në mënyrë të ngjashme, edhe pse mund të ketë dallime sipas moshës ose vendbanimit.

Në kategorinë “i/e divorcuar” ose “i/e ndarë”, nga **1,064 persona**, **55.1% janë gra** dhe **44.9% burra**. Gratë përfaqësojnë një përqindje më të lartë të të divorcuarve ose të ndarëve, çka mund të lidhet me disa faktorë si: mbajtja e kujdestarisë së fëmijëve, mungesa e rimartës pas divorcit, ose më shumë gatishmëri për të formalizuar ndarjen në mënyrë ligjore.

Në kategorinë “i/e ve”, ka **4,616 persona**, ku **80.9% janë gra** dhe vetëm **19.1% burra**. Ky dallim është shumë i theksuar dhe pasqyron diferencën në jetëgjatësinë mes gjinive: gratë zakonisht jetojnë më gjatë se burrat, si dhe ka më shumë gjasa që të mos rimartohen pas vdekjes së bashkëshortit.

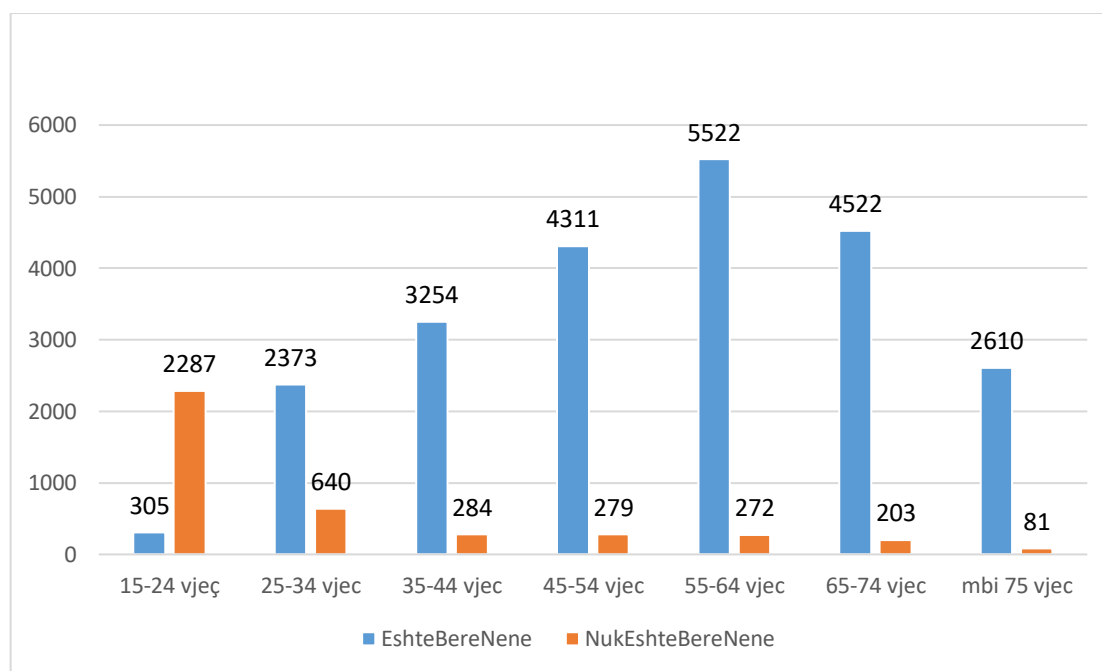
Ky informacion tregon se gratë, sidomos në moshë madhore, përballen më shpesh me vetminë dhe humbjen e partnerit, gjë që mund të ketë pasoja sociale dhe ekonomike. Prania më e madhe e grave në statusin “e ve” ose “e ndarë” tregon gjithashtu nevojën për mbështetje të veçantë për këtë kategori, në veçanti në lidhje me strehimin, shërbimet sociale, përfshirjen në komunitet dhe aksesin në ndihma financiare.

Këto të dhëna ndihmojnë në identifikimin e **grupeve shoqërore më të ndikuara nga gjinia dhe statusi martesor**, duke u bërë bazë për hartimin e politikave sociale të ndjeshme ndaj gjinisë në nivel vendor.

Statusi i nënës

Tabela me poshtë tregon numrin e femrave që bëhen nëna sipas grupmoshës

Grupmosha	Kane lindur	Nuk kane lindur	Gjithsej	% kane lindur	% NUK kane lindur
15-24 vjeç	305	2287	2592	11.8	88.2
25-34 vjeç	2373	640	3013	78.8	21.2
35-44 vjeç	3254	284	3538	92.0	8.0
45-54 vjeç	4311	279	4590	93.9	6.1
55-64 vjeç	5522	272	5794	95.3	4.7
65-74 vjeç	4522	203	4725	95.7	4.3
mbi 75 vjeç	2610	81	2691	97.0	3.0

Të dhënat tregojnë se pjesa më e madhe e grave mbi 25 vjeç në territorin e Bashkisë Berat janë bërë nëna, ndërsa përqindja e grave pa fëmijë është më e lartë tek grupmoshat më të reja.

Në grupmoshën **15–24 vjeç**, vetëm **11.8%** e vajzave dhe grave kanë lindur fëmijë, ndërsa **88.2%** nuk kanë lindur. Kjo është një shifër pozitive dhe në përputhje me tendencat moderne që e shtojnë më tej moshën e parë të lindjes, ndoshta edhe për shkak të ndjekjes së arsimit ose angazhimit në punë.

Në grupmoshën **25–34 vjeç**, **78.8%** e grave kanë lindur dhe **21.2%** nuk kanë lindur. Kjo grupmoshë përfaqëson fazën ku ndodh pjesa më e madhe e lindjeve dhe është koha më aktive e jetës riprodhuese.

Në grupmoshën **35–44 vjeç**, **92%** e grave kanë lindur fëmijë, ndërsa vetëm **8%** nuk kanë lindur. Kjo tregon se pas kësaj moshe, pjesa dërmuese e grave tashmë e kanë përmbushur funksionin riprodhues në kuptimin tradicional.

Në grupmoshat **45–54 vjeç**, **55–64 vjeç**, **65–74 vjeç dhe mbi 75 vjeç**, përqindja e grave që kanë lindur arrin nga **93.9% deri në 97%**. Këto shifra reflektojnë normat e brezave të mëparshëm, kur të pasurit fëmijë ishte normë sociale dhe presioni për t'u bërë nënë ishte shumë më i fortë.

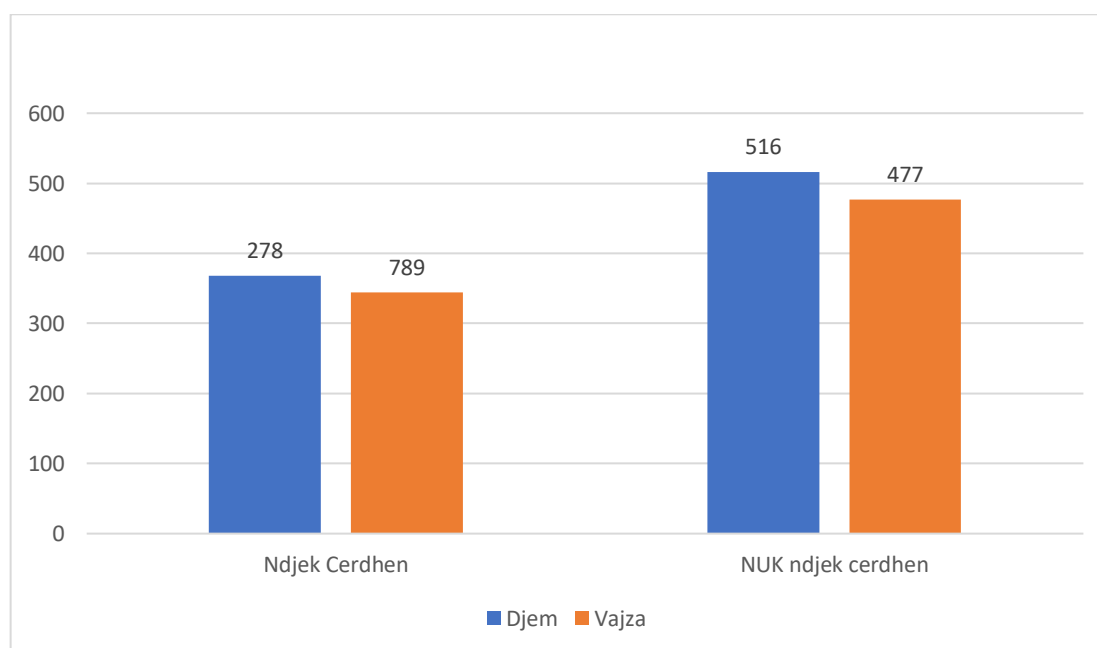
Kjo shpërndarje tregon një **ndryshim të dukshëm brezash**, ku gratë më të reja, veçanërisht ato nën 25 vjeç, kanë më shumë gjasa të mos kenë lindur ende. Kjo mund të interpretohet si një pasojë e rritjes së emigrimit, rritjes së pjesëmarrjes në arsim dhe punësim, si dhe ndryshimit të roleve gjinore dhe strukturave familjare.

Ky informacion është i rëndësishëm për të kuptuar **nevojat sociale të grave në faza të ndryshme të jetës së tyre**. Për shembull, gratë e reja mund të kenë nevojë për mbështetje në planifikimin familjar, akses në informacion mbi riprodhimin dhe mbështetje në pajtimin e rolit prindëror me karrierën. Ndërkohë, gratë më të mëdha në moshë, të cilat janë ose kanë qenë nëna, mund të kenë nevojë për mbështetje në kujdesin për fëmijët, përfitime sociale, ose ndihmë në faza të tjera të jetës familjare.

Frekuentimi i çerdhes

Tabela me poshtë paraqet numrin e fëmijëve që ndjekin çerdhen

#	Emertimi	Meshkuj	Femra	Gjithsej	% Meshkuj	% Femra
1	Ndjek çerdhen	156	132	278	54.3	45.99
2	NUK ndjek çerdhen	482	307	789	61.1	38.9

Nga gjithsej **1,067 fëmijë të moshës 0–3 vjeç** në territorin e Bashkisë Berat, **278 fëmijë (rreth 26 %) ndjekin çerdhen**, ndërsa **789 fëmijë (rreth 73.9%) nuk ndjekin**.

Ndër fëmijët që ndjekin çerdhen, **54.3% janë djem** dhe **45.99% vajza**. Shpërndarja është thuhajse e barabartë dhe nuk sugjeron një prirje të fortë gjinore në aksesin në shërbimin e çerdhes.

Po ashtu, edhe tek ata që **nuk ndjekin çerdhen**, **61.1% janë djem** dhe **38.9% vajza**, çka e konfirmon se ka diferenca të mëdha gjinore në këtë moshë sa i përket përfshirjes ose mungesës së përfshirjes në çerdhe.

Ajo që bie në sy është se **vetëm rreth 6 në 10 fëmijë të kësaj grupmoshe ndjekin çerdhen**, ndërsa pjesa më e madhe nuk përfitojnë nga ky shërbim. Kjo përqindje e ulët mund të jetë rezultat i mungesës së kapaciteteve, numrit të pamjaftueshëm të institucioneve të çerdhes, kostove për familjet, apo normave kulturore që preferojnë kujdesin në familje – shpesh nga nëna.

Kjo situatë ka **implikime të drejtpërdrejta në barazinë gjinore**, pasi mungesa e aksesit në çerdhe ndikon në aftësinë e prindërve, veçanërisht të grave, për të ndjekur punësimin ose arsimin. Kur shërbimi i çerdhes mungon ose është i pamjaftueshëm, janë zakonisht gratë ato që mbajnë barrën kryesore të kujdesit ndaj fëmijëve të vegjël, duke reduktuar kohën dhe mundësitë për të marrë pjesë aktive në jetën ekonomike dhe publike.

Prandaj, kjo tabelë tregon një **nevojë për zgjerim të shërbimit të çerdheve** dhe për politika që e bëjnë atë më të aksesueshëm për të gjitha familjet, si një **masë e drejtpërdrejtë për të promovuar barazinë gjinore dhe për të mbështetur gratë në angazhimin e tyre profesional**.

Frekuentimi i Kopshtit

Tabela më poshtë paraqet numrin e fëmijëve të moshës 3-6 vjeç që ndjekin kopshtin (1,545 fëmijë të moshës 3-6 vjeç ose 67 %).

#	Frekuentimi	Meshkuj	Femra	Gjithsej	% Meshkuj	% Femra
1	Ndjek kopshtin	558	480	1038	53.8	46.2
2	NUK ndjek kopshtin	284	223	507	56	44

Këtu vihet re se një numër fëmijësh i ulët që nuk ndjekin kopshtin (507 gjithsej), dhe ndër ta **djemtë përbëjnë një përqindje pak më të lartë 56 %** krahasuar me përfaqësimin e tyre në kopshte (vetëm 53.8 %). Kjo do të thotë se **vajzat janë pak më të prirura të mbeten jashtë institucioneve parashkollore krahasuar me djemtë**, gjë që është në vetvete një problem gjinor.

Ky fakt ka ndikim të drejtpërdrejtë te **nënat**, sepse në kontekstin e shoqërisë shqiptare, kujdesi për fëmijët e moshës parashkollore bie kryesisht mbi to. Prandaj:

Nënat e fëmijëve që **nuk ndjekin kopshtin**, kanë më pak mundësi të jenë të punësuar me kohë të plotë ose të ndjekin karrierën. Kjo situatë përkeqësohet në rastin kur fëmija është vajzë, për shkak të tendencave kulturore që shpesh nuk i japin përparësi shkollimit të hershëm për vajzat dhe sidomos prindërit nga komuniteti rom të cilët e kanë shumë të vështirë të pranojnë integrimin në kopsht të fëmijëve vajza.

Në këtë mënyrë, të dhënat e Bashkisë Berat **tregojnë një prirje që integron vajzat në kopësht, nuk ka pabarazi gjinore**: vajzat shkojnë në kopësht → nënat integrohen në tregun e punës → gratë nuk kufizohen në mundësitë për punësim dhe zhvillimi → ekonomike dhe social i grave rritet.

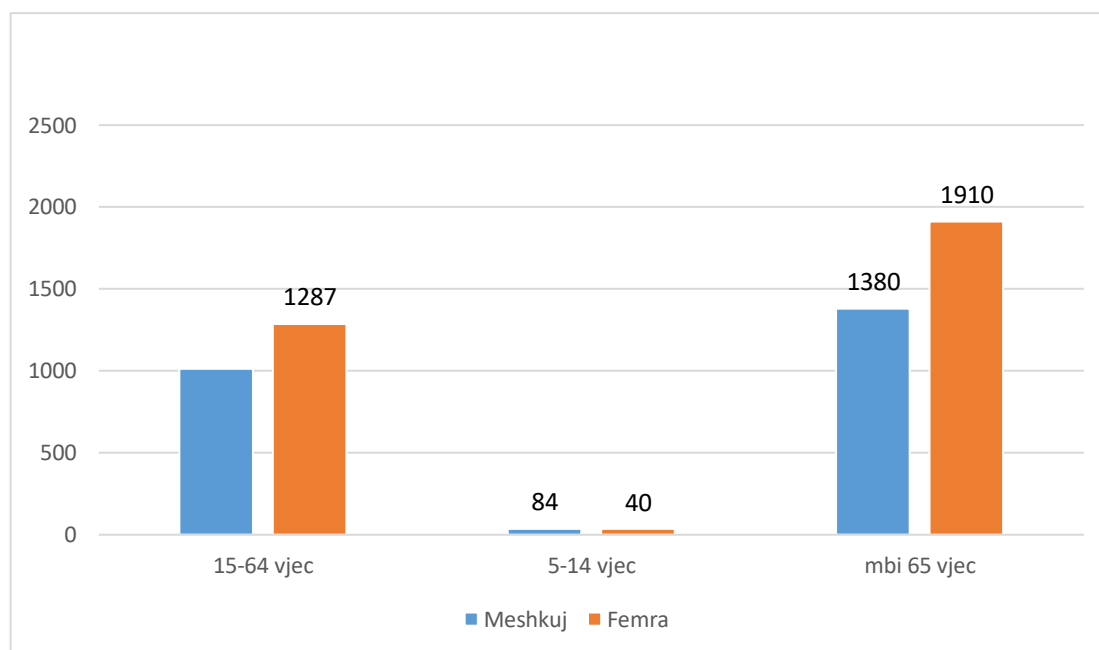
Gjithsesi, këto tendenca të identifikuarat përmes të dhënave duhet të jenë **një pikë kyçe në planin për barazinë gjinore të Bashkisë Berat**, me ndërhyrje konkrete për të:

- rritur numrin e fëmijëve, veçanërisht vajzave, që ndjekin kopshte publike,
- zgjeruar kapacitetet e institucioneve parashkollore,
- ofruar lehtësira për prindërit që punojnë, dhe
- promovuar ndarjen e barabartë të përgjegjësisë të kujdesit brenda familjes.

Persona me Aftësi të Kufizuar

Tabelat më poshte tregojnë numrin e personave me aftësi të kufizuar në bashki në total dhe të ndarë sipas llojit të vështirësive

Grupmosha	Meshkuj	Femra	Gjithsej	% Meshkuj	% Femra
0-6 vjeç	24	20	44	55	45
6-18 vjeç	88	53	141	62	38
mbi 60 vjeç	36	42	78		

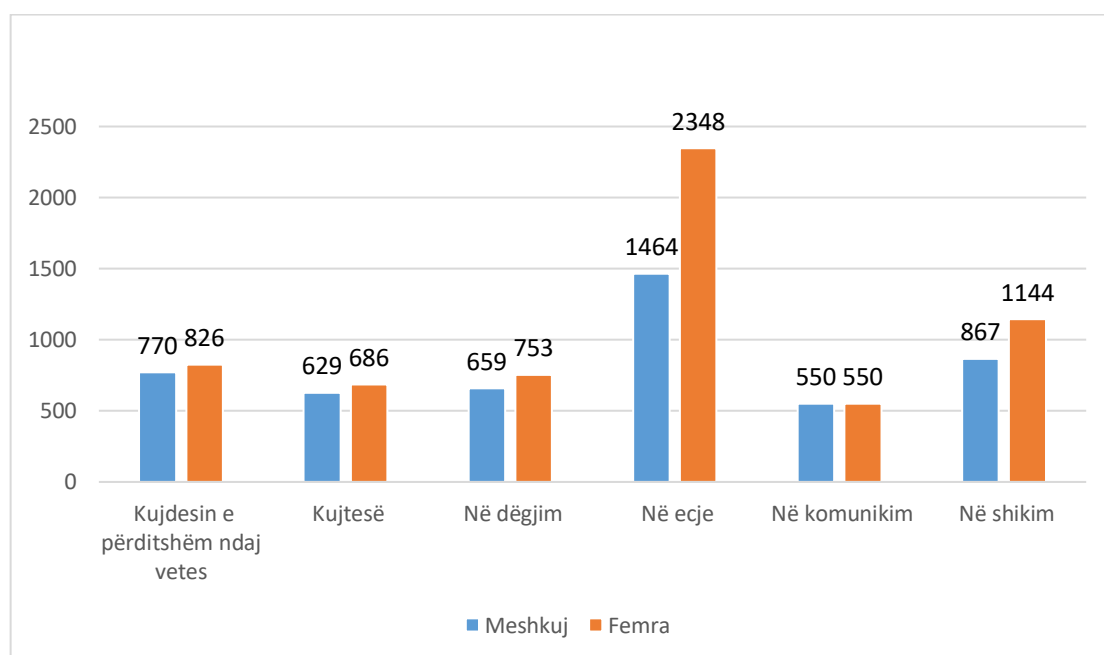
Të dhënat për personat me aftësi të kufizuara tregojnë një prirje të qartë gjinore që ka ndikim të drejtpërdrejtë në barazinë dhe përfshirjen sociale të grave. Në grupmoshën 06–18 vjeç, shpërndarja mes djemve dhe vajzave është me thuajse e barabartë, por me rritjen e moshës, përqindja e grave me aftësi të kufizuara rritet ndjeshëm. Në grupmoshën 15–64 vjeç, gratë përbëjnë 56% të të gjithë personave me aftësi të kufizuara, ndërsa në moshën mbi 65 vjeç arrijnë në 58.1%. Kjo prirje reflekton faktorë të tillë si jetëgjatësia më e lartë e grave, mungesa e aksesit në kujdes shëndetësor gjatë

jetës, por edhe ndikimin e barrierave shoqërore dhe ekonomike që i bëjnë gratë më të ekspozuara ndaj problemeve shëndetësore dhe vështirësive funksionale.

Këto dallime gjinore konfirmohen edhe kur të dhënat analizohen sipas llojit të vështirësisë. Për çdo kategori – përveç komunikimit, ku ndarja është e barabartë – gratë përfaqësojnë përqindjen më të lartë. Më e theksuara është në vështirësinë për ecje, ku gratë përbëjnë 61.6% të të prekurve. Ato janë gjithashtu më të shumta në vështirësitë në shikim, dëgjim, kujdes ndaj vetes dhe kujtesë. Kjo tregon se gratë me aftësi të kufizuara përballen me pengesa të shumfishta: fizike, ekonomike, institucionale dhe kulturore. Në shumë raste, ato përjetojnë një formë të dyfishtë diskriminimi – si gra dhe si persona me aftësi të kufizuara – që i kufizon në aksesin në arsim, punësim, shërbime dhe jetë të pavarur.

Këto të dhëna tregojnë qartë nevojën për politika sociale dhe plane për barazinë gjinore që adresojnë në mënyrë specifike sfidat e grave me aftësi të kufizuara. Bashkia Berat duhet të marrë masa për të siguruar infrastrukturë të aksesueshme, mbështetje për kujdesin personal dhe shëndetësor, përfshirje në tregun e punës dhe mbrojtje nga diskriminimi dhe dhuna. Përfshirja e kësaj kategorie në planifikimin gjinor është thelbësore për të garantuar një shoqëri më gjithëpërfshirëse dhe të drejtë.

#	Lloji i vështirësisë	Meshkuj	Femra	Gjithsej	% Meshkuj	% Femra
1	Në shikim	198	180	378	52	48
2	Në dëgjim	8	6	14	57	43
3	Në ecje	189	134	323	58	42
4	Të shëndetit mendor	92	142	234	39.3	60.7
5	Të kufizuara mendore	152	107	259	58.6	41.4

Metodologjia

Përgatitja e Planit Vendor të Veprimit për Barazinë Gjinore 2026–2028 të Bashkisë Berat është zhvilluar në bazë të një metodologjie të kombinuar, që ndërthur analizën e thelluar të kontekstit lokal me orientimin nga kuadri ligjor dhe dokumentet strategjike kombëtare dhe ndërkombëtare. Procesi ka qenë gjithëpërfshirës, i bazuar në të dhëna statistikore gjinore, në vlerësime institucionale dhe në praktikat më të mira të planifikimit vendor të barazisë gjinore.

Hapi i parë metodologjik ka qenë shqyrtimi i kuadrit ligjor dhe politik në të cilin do të mbështetet plani. Ky përfshinte, ndër të tjera, Ligjin nr. 9970 “Për barazinë gjinore në shoqëri”, Ligjin nr. 139/2015 “Për vetëqeverisjen vendore”, Strategjinë Kombëtare për Barazinë Gjinore 2021–2030, si dhe dokumente mbështetëse si Karta Evropiane për Barazinë Gjinore në Jetën Vendore dhe Agjenda 2030 e Kombeve të Bashkuara - Objektivat e Zhvillimit të Qendrueshëm (OZHQ) 5, 10 dhe 16) Këto dokumente kanë orientuar konceptimin e objektivave, rolin e qeverisjes vendore dhe përgjegjësitë institucionale në zbatimin e parimeve të barazisë gjinore.

Në vijim, u realizua një analizë e thelluar e situatës gjinore në territorin e Bashkisë Berat, e ndarë në dy shtylla: analiza territoriale dhe vlerësimi i kapaciteteve institucionale. Analiza territoriale u mbështet në të dhënat statistikore të përpunuara nga INSTAT dhe burime të tjera administrative, të cilat u ndanë sipas gjinisë dhe u trajtuan sipas tematikave kryesore: popullsia sipas grupmoshave, niveli arsimor, normat e analfabetizmit, statusi martesor, lidhja e grave me amësinë, dhe aksesin e fëmijëve në shërbimet e hershme të kujdesit (çerdhe dhe kopshte). U trajtuan edhe çështje që lidhen me personat me aftësi të kufizuar, si shpërndarja gjinore dhe lloji i kufizimit.

Analiza mori gjithashtu në konsideratë diferencat midis zonave urbane dhe rurale të territorit të Bashkisë Berat, për të kuptuar nëse sfidat gjinore janë homogjene apo të ndikuara nga konteksti gjeografik dhe social. Kjo analizë ndihmoi në identifikimin e nevojave të ndryshme në nivel njësie administrative dhe krijoi bazën për përshtatjen e ndërhyrjeve në planin e veprimit.

Në aspektin institucional, u analizua struktura ekzistuese dhe funksionaliteti i mekanizmave për barazinë gjinore brenda bashkisë. Konkretisht, u shqyrtua nëse bashkia kishte miratuar Kartën për Barazinë Gjinore, nëse Komisioni për Barazi Gjinore pranë Këshillit Bashkiak ishte funksional, dhe nëse Aleanca e Grave Këshilltare ishte aktive dhe me mbështetje buxhetore. Po ashtu, u vlerësua ekzistenca dhe roli i punonjësit të barazisë gjinore brenda administratës, pozicionimi i tij në strukturë (veçmas apo i lidhur me dhunën në familje), dhe çfarë roli dhe detyrash janë përcaktuar në përshkrimet e punës apo në rregulloren e brendshme të bashkisë.

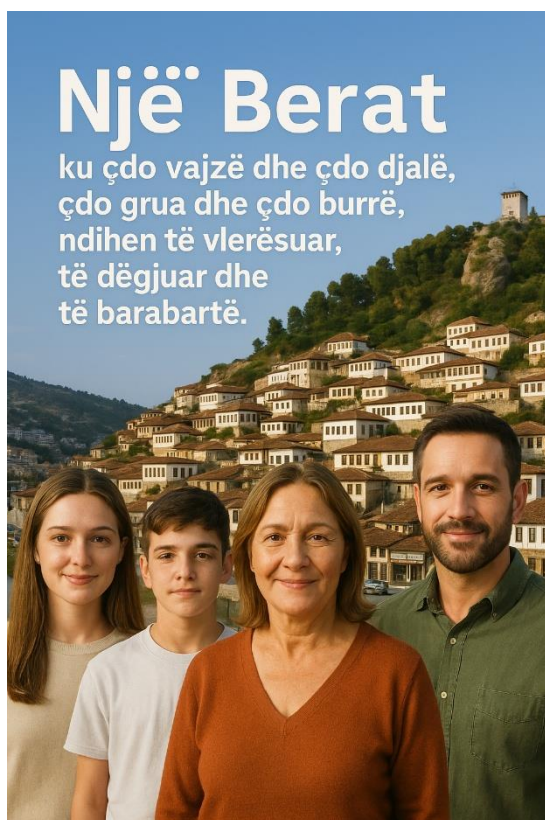
Pjesë e rëndësishme e metodologjisë ka qenë edhe vlerësimi i kapacitetit për integrimin e perspektivës gjinore në politikat dhe shërbimet publike, përmes ngritjes së një Komisioni të Administratës për Barazi Gjinore. U vlerësua nëse komisioni ekziston, është ngritur me urdhër të kryetarit të bashkisë dhe nëse ka një rregullore funksionimi për të garantuar përfshirjen gjinore gjatë hartimit të buxhetit dhe planifikimit të shërbimeve.

Në vijim u shqyrtua praktika e mbledhjes së të dhënave me ndarje gjinore për çdo shërbim vendor. U evidentua se për disa shërbime ekziston mbledhje e rregullt e të dhënave, ndërsa për të tjera ka nevojë për përmirësim të kapaciteteve administrative dhe metodave të raportimit. Po ashtu, u vlerësua nëse bashkia ka zbatuar ndonjëherë buxhetim me perspektivë gjinore dhe në çfarë mase janë alokuar fonde për aktivitete që kontribuojnë në barazinë gjinore.

Kjo metodologji ka mundësuar jo vetëm një kuptim të qartë të sfidave gjinore në territorin e Bashkisë Berat, por edhe krijimin e një plani realist, të matshëm dhe të përshtatshëm me burimet dhe kontekstin lokal të qeverisjes vendore.

Vizioni dhe objektivat strategjike

Në një periudhë trevjeçare, Bashkia Berat synon të ndërtojë një realitet të prekshëm të barazisë gjinore, ku çdo vajzë dhe çdo djalë, çdo grua dhe çdo burrë, kanë mundësi të barabarta për të marrë pjesë dhe për të përfituar nga zhvillimi lokal. Përmes zbatimit të Planit Vendor të Veprimit për Barazinë Gjinore 2026–2028, do të konsolidohen strukturat institucionale, do të përmirësohet aksesueshmëria dhe cilësia e shërbimeve publike, do të zgjerohet pjesëmarrja e grave dhe vajzave në vendimmarrje, dhe do të ndërtohen komunitete më të sigurta, gjithëpërfshirëse dhe të ndjeshme ndaj nevojave të ndryshme gjinore në çdo cep të territorit bashkiak. Vizioni i këtij plani është që barazia gjinore të mos mbetet një parim në letër, por të përkthehet në përfitime konkrete në jetën e përditshme të qytetarëve.

“Një Berat ku çdo vajzë dhe çdo djalë, çdo grua dhe çdo burrë, ndihen të vlerësuar, të dëgjuar dhe të barabartë. Një bashki që rritet me dinjitetin e njerëzve të saj, ku barazia gjinore është pjesë e jetës së përditshme — në shkollë, në punë, në familje, në rrugë dhe në vendimmarrje. Një komunitet që ecën përpara bashkë, pa lënë askënd pas.”

Qëllimet dhe objektivat strategjike

Plani Vendor i Veprimit për Barazinë Gjinore i Bashkisë Berat 2026–2028 ndërtohet mbi **dy qëllime strategjike**, të cilat përfaqësojnë shtyllat themelore të ndërhyrjes së bashkisë në promovimin e barazisë gjinore në nivel lokal. Këto qëllime janë të përkthyer në objektiva specifike dhe aktivitete konkrete, që mund të zbatohen, monitorohen dhe matën përgjatë një periudhe trevjeçare.

Qëllimi Strategjik 1 (Q1):

Forcimi i qeverisjes vendore përmes institucionalizimit të barazisë gjinore si parim themelor në çdo proces vendimmarrjeje, planifikimi dhe raportimi publik.

Ky qëllim synon të konsolidojë qeverisjen vendore duke e trajtuar barazinë gjinore jo vetëm si një angazhim politik apo normativ, por si një komponent funksional dhe të domosdoshëm të mënyrës se si organizohen, menaxhohen dhe zhvillohet Bashkia. Në këtë kuadër, barazia gjinore nuk konceptohet si një qëllim i izoluar, por si një qasje ndërsektoriale që ndikon drejtpërdrejt në përmirësimin e proceseve vendimmarrëse, planifikuese, menaxheriale dhe raportuese të qeverisjes vendore.

Ky qëllim fokusohet në ndërtimin e një kulture institucionale që njeh, promovon dhe mbron të drejtat dhe nevojat e grave dhe burrave në mënyrë të barabartë, duke garantuar përfaqësim të drejtë në strukturat e vendimmarrjes, përfshirje të balancuar në hartimin e politikave dhe qasje të njëjtë në shërbimet publike.

Për të arritur këtë qëllim, është e nevojshme që parimi i barazisë gjinore të integrohet sistematikisht në të gjitha dokumentet strategjike të bashkisë, në politikat dhe buxhetet vendore, në analizat dhe vlerësimet që zhvillohen nga institucionet publike, si dhe në mënyrën se si komunikohet dhe bashkëpunohet me qytetarët. Kjo përfshin zhvillimin e kapaciteteve institucionale, vendosjen e mekanizmave të brendshëm për monitorim dhe llogaridhënie, si dhe fuqizimin e rolit të aktorëve vendor, përfshirë këshillat bashkiakë, administratën vendore, organizatat e shoqërisë civile dhe komunitetin, në promovimin e barazisë gjinore si një element i padiskutueshëm i qeverisjes së mirë.

Qëllimi Strategjik 1 përfshin tre objektiva specifike:

- **1.1.** Krijimi i një sistemi të qëndrueshëm dhe transparent të raportimit publik mbi progresin për barazinë gjinore, duke përdorur të dhëna gjinore dhe platforma digjitale.
- **1.2.** Fuqizimi i mekanizmave institucionale lokale që merren me çështjet gjinore, përmes ngritjes së strukturave përfaqësuese, trajnimeve dhe rregulloreve funksionale.
- **1.3.** Nxitja dhe zgjerimi i pjesëmarrjes aktive të grave dhe vajzave në proceset vendimmarrëse dhe konsultimet me komunitetin.

Qëllimi Strategjik 2 (Q2):

Ky qëllim ka në qendër përmirësimin e ndjeshëm të cilësisë së jetës së qytetarëve përmes aksesit të barabartë në shërbime publike të përshtatura me realitetin gjinor dhe social të komunitetit. Ai synon që të gjitha shërbimet – si ato në arsim, shëndetësi, përkujdesje sociale, infrastrukturë, siguri publike, transport, dhe mbështetje për punësim – të projektohen dhe të zbatohen mbi baza që njohin dhe adresojnë në mënyrë të drejtë dhe efektive dallimet gjinore, ekonomike dhe territoriale mes qytetarëve.

Në mënyrë të veçantë, qëllimi thekson rëndësinë e ofrimit të shërbimeve që janë të aksesueshme, të përbalueshme dhe të përshtatshme për gratë, burrat, vajzat dhe djemtë – përfshirë personat me aftësi të kufizuara, të moshuarit, minoritetet dhe grupet në situata të cënueshme. Parimi i gjithëpërfshirjes kërkon që askush të mos mbetet pas në qasjen ndaj shërbimeve, ndërsa ndjeshmëria gjinore kërkon që çdo ndërhyrje të marrë parasysh rolet, përgjegjësitë dhe barrierat me të cilat përballen burrat dhe gratë në mënyrë të ndryshme në shoqëri.

Ky qëllim kërkon gjithashtu ndërtimin e kapaciteteve institucionale dhe profesionale për të analizuar dhe përdorur të dhënat të ndara sipas gjinisë dhe grupmoshës në planifikimin dhe ofrimin e shërbimeve, si dhe vendosjen e mekanizmave të monitorimit dhe vlerësimit të impaktit të tyre mbi barazinë gjinore dhe kohezionin social.

Qëllimi Strategjik 2 konkretizohet në katër objektiva specifikë:

- **2.1.** Garantimi i aksesit të barabartë dhe të balancuar territorialisht në shërbime publike të ndjeshme ndaj gjinisë, përmes strukturave vendore dhe mbështetjes ekonomike.
- **2.2.** Rritja e efektivitetit të qasjes shumë-sektoriale për mbrojtjen dhe mbështetjen e viktimave të dhunës me bazë gjinore.
- **2.3.** Transformimi i lagjeve në hapësira të sigurta dhe të aksesueshme për të gjitha grupet gjinore, përmes planifikimit urban të ndjeshëm.
- **2.4.** Promovimi i përfshirjes së barabartë gjinore në jetën kulturore dhe sportive, përmes infrastrukturës, përmbajtjes dhe pjesëmarrjes së barabartë.

5. Plani i Veprimit (matrica e aktiviteteve)

Qëllimi strategjik 1:

Forcimi i qeverisjes vendore përmes institucionalizimit të barazisë gjinore si parim themelor në çdo proces vendimmarrjeje, planifikimi dhe raportimi publik.

Objektivi Specifik (O1.1) Të krijohet një sistem i qëndrueshëm, transparent dhe periodik raportimi publik mbi progresin dhe angazhimet e Bashkisë për barazinë gjinore, përmes përdorimit të të dhënave gjinore, platformave digjitale dhe përfshirjes qytetare.					
Aktivitetet	Periudha e zbatimit	Përgjegjës	Partnerë	Burimet financiare	Tregues
1.1.1 Publikimi i Planit të Veprimit në faqen e internetit të bashkisë dhe të KBRE-së.	2026	Njësia përgjegjëse për administrimin e faqes zyrtare ëeb të bashkisë; IT I/e bashkisë	Sekretariati i Këshillit Bashkiak, Komisioni i këshillit bashkiak për barazinë gjinore, aleanca e grave këshilltare	5,000 lekë (faqe ëeb, staf teknik)	Plani i publikuar dhe qasja publike në faqen zyrtare
1.1.2 Hartimi i udhëzimeve dhe tabelave të treguesve për monitorim.	2026	Njësia e Planifikimit Strategjik dhe Njësia e performancës	Njësia përgjegjëse për hartimin e statistikave/performancës	90,000 lekë(dizajnim + printim udhëzues)	Dokument i përfunduar dhe shpërndarë në drejtoritë përkatëse
1.1.3 Trajnim për punonjësit mbi mbledhjen e të dhënave me tregues gjinorë.	2026 - 2028	Njësia e Burimeve Njerëzore	INSTAT, donatorë (UN Women)	180,000 lekë (trajnerë + logjistikë)	Numri i punonjësve të trajnuar dhe vlerësimi pas-trajnimit
1.1.4 Krijimi i një platforme online të hapur për publikimin e	2026 - 2027	IT I/e bashkisë	UNDP, AKSHI, Shoqëria Civile	450,000 lekë (zhvillim platforme,	Platforma funksionale dhe numri i

statistikave dhe konsultime publike për masat për barazinë gjinore në Bashkinë Bulqizë				miëmbajtje 1 vit)	përdoruesve aktivë
1.4.5 Përfshirja në rubrikën përkatëse të seksionit për konsultime publike për buxhetimin dhe nxitjen e pjesëmarrjen gjinore	2026	Njësia përgjegjëse për hartimin Buxhetit Afatmesëm	Njësitë Administrative, Gra Këshilltare	60,000 lekë (takime + publikime informative)	Seksioni funksional dhe pjesë marrje gjinore në konsultime
1.4.6 Kalendar Lokal dhe organizim i aktiviteteve për Ditët Ndërkombëtare të të Drejtave të Grave	Viti 2026 (i përsëritshëm çdo vit)	Njësitë përgjegjëse për kulturën dhe shërbimet sociale	Shkolla, OJF lokale, media	120,000 lekë (aktivitete, printime, logjistikë)	Numri i aktiviteteve të organizuara sipas kalendarit
1.4.7 Sistem i integruar dixhital për mbledhjen dhe analizën gjinore të të dhënave në nivel lokal	2027 – 2028	IT dhe Përgjegjësit/drejtuesit e drejtorive/sectorëve në bashki	INSTAT, partnerë teknikë, ekspertë të fushës	700,000 lekë (zhvillim sistemi + trajnime)	Sistem funksional, numri i të dhënave të përpunuara gjinor

Objektivi Specifik (O1.2) Të forcohen kapacitetet institucionale dhe strukturat organizative të Bashkisë për garantimin, koordinimin dhe integrimin e barazisë gjinore në të gjitha funksionet vendore.					
Aktivitete	Periudha e zbatimit	Përgjegjës	Partnerë	Burimet financiare	Tregues
1.2.1 Fuqizimi dhe rritja e kapaciteteve të strukturës përgjegjëse për barazinë gjinore në Bashki (Njësia për barazinë gjinore)	2026	Njësia përgjegjëse për Burimet Njerëzore & Kryetar i Bashkisë	Donatorë	200,000 lekë (strukturim, materiale, orë pune)	Struktura funksionale dhe e pajisur me burime njerëzore
1.2.2 Ngritja e funksionalizimi i Komisionit për Barazinë Gjinore në nivel Bashkie.(ekzekutivi)	2026	Kryetari i Bashkisë	Drejtuesit e Drejtorive, Këshilli Bashkiak	80,000 lekë (mbledhje, dokumente, koordinim, orë pune)	Komisioni aktiv dhe mbledhje periodike të dokumentuara
1.2.3 Trajnim për anëtarët e Komisionit për Barazinë Gjinore në nivel Bashkie. (KBGJ) mbi buxhetimin gjinor.	2026	Nësia përgjegjëse për Barazi Gjinore	UN Women, ekspertë të kontraktuar	100,000 lekë (trajnerë, logjistikë, materiale)	Numri i trajnimeve dhe përfshirja e anëtarëve
1.2.4 Program trajnimi për zyrtarët bashkiakë mbi barazinë gjinore dhe anti-diskriminimin sipas një kalendarit vjetor të miratuar.	2026 - 2028	Drejtoria e Burimeve Njerëzore	Shkolla e Administratës Publike, OJF	300,000 lekë/vit (paketa trajnuese, fasilitatorë, certifikime)	Numri i trajnimeve të zhvilluara sipas kalendarit vjetor

Objektivi Specifik (O1.3) Të nxitet dhe zgjerohet pjesëmarrja aktive e grave dhe vajzave në proceset vendimmarrëse, konsultimet publike dhe hapësirat e dialogut me komunitetin, në nivel lokal.					
Aktivitetet	Periodha e zbatimit	Përgjegjës	Partnerë	Burimet financiare	Tregues
1.3.1 Takime informuese me administratorët shoqërorë mbi rëndësinë e pjesëmarrjes në dëgjesa .	2026	Njësia përgjegjëse për shërbimet Sociale	Njësia Administrative, Njësia përgjegjëse për Barazinë gjinore në bashki (punonjësi i barazisë gjinore)	75,000 lekë (organizim, materiale, orë pune)	Numri i takimeve dhe pjesëmarrësve përfaqësues
1.3.2 Organizimi i fushatave sensibilizuese mbi rolet gjinore në komunitete rurale dhe lagje urbane	2026 - 2028	Njësia Administrative, Njësia përgjegjëse për Barazinë gjinore në bashki (punonjësi i barazisë gjinore)	OJF lokale, shkolla, grupet e interesit	150,000 lekë (postera, aktivitete, facilitim, orë pune)	Numri i fushatave dhe zonat e mbuluara
1.3.3 Organizimi i fushatave të komunikimit gjinor me media lokale dhe shkolla	2026 - 2028	Drejtoria e Komunikimit dhe Arsimit	Media lokale, ZVA Berat, OJF	180,000 lekë (video, përmbajtje edukative, publikime)	Numri i fushatave të zhvilluara në media dhe shkolla
1.3.4 Organizimi i konsultimeve periodike dhe të rregullta me organizatat e grave dhe grupet në nevojë për probleme dhe sfida në ofrimin dhe përfitimin e shërbimeve publike lokale;	2026 e në vijim	Zyra për Marrëdhënie me Komunitetin	OJF, grupime komunitare, përfaqësues të shërbimeve	120,000 lekë/vit (takime, raporte, koordinim, orë pune)	Numri i konsultimeve dhe temat e adresuara në shërbimet publike

Qëllimi strategjik 2:

Zhvillimi dhe ofrimi i shërbimeve publike gjithëpërfshirëse, të cilësisë së lartë dhe të ndjeshme ndaj gjinisë, që adresojnë nevojat konkrete të grave dhe burrave në të gjitha zonat e territorit të Bashkisë Berat.

Objektivi Specifik (O2.1) Të garantohet akses i barabartë dhe territorialisht i balancuar në shërbime publike cilësore dhe të ndjeshme ndaj gjinisë, përmes zhvillimit të strukturave vendore, mbështetjes ekonomike dhe ndërgjegjësimit komunitar.					
Aktivitetet	Periusha e zbatimit	Përgjegjës	Partnerë	Burimet financiare	Tregues
2.1.1 Krijimi dhe funksionalizimi i strukturave të NJVRR (Njësitë Vendore të Referimit dhe Reagimit) për çdo njësi administrative	2026	Njësia përgjegjëse për Shërbimet Sociale	Njësitë Administrative, Njësia përgjegjëse për barazinë gjinore në bashki (Koordinatori i barazisë gjinore) Policia, Shërbimi Shëndetësor	350,000 lekë (formim strukturash, trajnime, logjistikë, orë pune)	Numri i strukturave NJVRR të ngritura dhe funksionale në njësi administrative
2.1.2 Krijimi i një programi vjetor të granteve të vogla për nxitjen e nismave sociale dhe bizneseve të vogla të grave (me vëmendje për zonat rurale)	2026-2028	Njësia përgjegjëse për Zhvillimin Ekonomik dhe Bujqësisë	Agjencia e Zhvillimit Rajonal, Donatorë, OJF ekonomike	1,200,000 lekë/3 vite (fond për grante, promocion, ndihmë teknike, lehtësi fiskale)	Numri i granteve të dhëna; % e përfituesve nga zonat rurale

2.1.3 Krijimi i hapësirave komunitare për Gratë dhe Vajzat në çdo njësi administrative	2026-2027	Njësitë përgjegjëse për Infrastrukturën, shërbimet publike, & ndjekjen e investimeve në bashki	Njësitë Administrative, Arkitektë, Shoqata komunitare	700,000 lekë (mobilim, ambiente, mirëmbajtje fillestare)	Numri i hapësirave të hapura dhe frekuentimi i tyre
2.1.4 Zhvillimi i moduleve të ndërgjegjësimit mbi barazinë gjinore në bashkëpunim me ZVA dhe shkollat fillore	2026-2027	Njësia përgjegjëse për Barazinë gjinore në bashki (Koordinator i barazisë gjinore)	ZVA Berat, OJF edukative, mësues të përzgjedhur	180,000 lekë (modulim materialesh, trajnim i mësuesve, monitorim)	Numri i moduleve të zhvilluara dhe numri i shkollave pjesëmarrëse

Objektivi Specifik (O2.2) Të forcohet reagimi institucional shumë-sektorial ndaj dhunës me bazë gjinore, përmes mekanizmave të koordinuar, qasjeve të ndjeshme gjinor dhe mbështetjes së drejtpërdrejtë për viktimat në situata të zakonshme dhe emergjente.					
Aktivitete	Periusha e zbatimit	Përgjegjës	Partnerë	Burimet financiare	Tregues
2.2.1 Hartimi dhe miratimi i një protokolli të ndjeshëm gjinor për reagim në raste pandemie, fatkeqësi natyrore ose kriza civile	2025	Njësia përgjegjëse për shërbimet e Emergjencave Civile dhe Drejtoria e Shëndetësisë	Njësia përgjegjëse për Shërbimet Sociale; Qendra Shëndetësore, OJF, Ministria e Shëndetësisë	200,000 lekë (ekspertizë ligjore dhe sociale, konsultime)	Dokument protokolli i miratuar dhe i shpërndarë në strukturat vendore
2.2.2 Konsulencë ligjore falas për çështjet e diskriminimit gjinor;	2025–2027	Njësia përgjegjëse për Shërbimet Sociale	Qendra Ligjore e Ndihmës Falas, OJF për të drejtat e grave	250,000 lekë/vit (pagesa për ekspertë, zyra këshillimi, informim publik)	Numri i rasteve të trajtuara dhe këshillimeve të ofruara

Objektivi Specifik (O2.3) Të përmirësohet siguria dhe cilësia e jetës në hapësirat publike urbane dhe rurale, përmes dizajnit të ndjeshëm ndaj gjinisë dhe krijimit të mjediseve të sigurta, gjithëpërfshirëse dhe të aksesueshme për gratë, vajzat dhe grupet në nevojë.					
Aktivitete	Periusha e zbatimit	Përgjegjës	Partnerë	Burimet financiare	Tregues
2.3.1 Zbatimi i nismes ‘Qytete të sigurta për grate, vajzat dhe grupet në nevojë’ në 3 lagje pilot përmes ndriçimit, sinjalistikës dhe shenjimit të hapësirave publike të sigurta	2026 - 2028	Njësia përgjegjëse për projektet e Urbanistikës dhe Infrastrukturës	Policia Bashkiake, OJF për të drejtat e grave	1,000,000 lekë (projekt teknik, ndriçim, sinjalistikë, promovim, orë pune)	Numri i lagjeve të përfshira dhe ndërhyrjet infrastrukturore të realizuara

Objektivi Specifik (O2.4) Të sigurohet përfshirja e barabartë gjinore në jetën kulturore, letrare dhe sportive të komunitetit, përmes aksesit të drejtë në infrastrukturë, përmbajtje promovuese dhe programe pjesëmarrëse për gratë, burrat, vajzat dhe djemtë.					
Aktivitete	Periusha e zbatimit	Përgjegjës	Partnerë	Burimet financiare	Tregues
2.4.1 Pasurimi i fondit të bibliotekës me libra që theksojnë rolin pozitiv të grave dhe burrave në fusha të ndryshme, si dhe promovimi i leximit të barabartë gjinor përmes klubeve të leximit	2026 - 2028	Njësia përgjegjëse Kulturën dhe Arsimin	Biblioteka e qytetit, ZVA, OJF kulturore	120,000 lekë (blerje librash, promovim, aktivitete, orë pune)	Numri i librave të blerë; numri i aktiviteteve të leximit
2.4.2 Promovimi i klubeve të leximit për barazi gjinore	2026 - 2028	Biblioteka dhe Njësia përgjegjëse Barazinë Gjinore (Koordinator)	Shkolla, OJF, klube rinore	80,000 lekë (materiale, lexim i drejtuar, takime diskutimi, orë pune)	Numri i klubeve funksionale dhe pjesëmarrësve (sipas gjinisë)
2.4.3 Sigurimi i pjesëmarrjes së barabartë të grave dhe burrave në veprimtari kulturore e sportive përmes përmirësimit të infrastrukturës dhe programeve të përshtatura të ndjeshme ndaj gjinisë	2026 -2028	Drejtoria e Kulturës, Rinisë dhe Sportit	Klube sportive, Njësitë Administrative, komuniteti	900,000 lekë (rindërtime të vogla, programe, trajnime)	% e grave dhe burrave që marrin pjesë në aktivitete; numri i ambienteve të përshtatura

6. Monitorimi dhe raportimi

Zbatimi i Planit Vendor të Veprimit për Barazinë Gjinore 2026–2028 do të shoqërohet nga një sistem i dedikuar monitorimi dhe raportimi, i cili siguron ndjekjen në kohë reale të progresit, evidentimin e sfidave dhe përmirësimin e vazhdueshëm të veprimeve të ndërmarra. Ky sistem do të bazohet në një qasje të kombinuar: institucionale, participuese dhe të bazuar në të dhëna.

6.1 Qasja dhe parimet e monitorimit

Monitorimi do të jetë:

- **i strukturuar**, me përgjegjësi të qarta për çdo njësi zbatuese;
- **i bazuar në tregues të matshëm**, të përcaktuar për çdo aktivitet;
- **i hapur ndaj pjesëmarrjes së komunitetit dhe aktorëve jo publikë**, për të garantuar transparencën dhe përfshirjen.

6.2 Aktorët përgjegjës

- **Koordinatori për barazinë gjinore** do të luajë rolin koordinues dhe teknik për grumbullimin dhe analizën e të dhënave.
- **Komisioni për Barazinë Gjinore në Bashki (KBGJ)** do të ndjekë progresin në nivel strategjik dhe do të raportojë në Këshillin Bashkiak.
- **Drejtoritë dhe njësitë zbatuese përkatëse** janë përgjegjëse për dërgimin periodik të informacionit mbi zbatimin e aktiviteteve.

6.3 Treguesit e progresit

Për secilin aktivitet në plan janë përcaktuar tregues të qartë si: numri i trajnimeve të realizuara, pjesëmarrja gjinore në aktivitete, numri i strukturave të ngritura, përfshirja e komunitetit në konsultime, etj. Treguesit janë ndarë sipas gjinisë dhe, aty ku është e mundur, sipas grupmoshës dhe zonës (urbane/rurale).

6.4 Formatet e raportimit

Raportimi do të realizohet:

- **Çdo 6 muaj**, përmes një formati të thjeshtuar të mbledhjes së të dhënave dhe analizës gjinore, që do të përdoret nga të gjitha drejtoritë dhe njësitë administrative.
- **Çdo vit**, përmes një raporti të përmbledhur vjetor mbi progresin e Planit, i cili do të publikohet në faqen e internetit të bashkisë dhe do t'u prezantohet këshilltarëve dhe komunitetit.
- Raporti vjetor do të përmbajë analiza të të dhënave, shembuj praktikë nga territori, si dhe rekomandime për përmirësim të mëtejshëm.

6.5 Mbledhja e të dhënave, analiza dhe dixhitalizimi

Brenda vitit të parë të zbatimit, do të krijohet një regjistër dixhital për monitorimin dhe publikimin e statistikave gjinore dhe progresit të planit. Ky informacion do të jetë e hapur për publikun, duke mundësuar qasje transparente në të dhëna dhe nisma.

6.Vlerësimi ndërmjetës dhe përfundimtar

Në fund të vitit 2027 do të realizohet një vlerësim ndërmjetës, për të analizuar ritmin e zbatimit dhe për të bërë rregullime në plan, nëse është e nevojshme. Në vitin 2028, do të përgatitet raporti përfundimtar i zbatimit, që do të shërbejë si bazë për hartimin e planit të ardhshëm.